

Overgangsregeling en bevorderingsnormen *2025-2026*

Ingestemd MR: 18 september 2025

Inhoudsopgave

Algemene bepalingen.....	3
Overgangsregeling.....	5
<i>Werkwijze</i>	<i>5</i>
<i>De overgangsprocedure</i>	<i>5</i>
<i>Revisie.....</i>	<i>6</i>
<i>Opstromen.....</i>	<i>7</i>
<i>Doorstromen</i>	<i>7</i>
Bevorderingsnormen onderbouw.....	8
<i>Algemene regels voor de bevordering in de onderbouw.</i>	<i>8</i>
<i>Bevorderingsnormen klas 1 en 2.....</i>	<i>8</i>
<i>Bevorderingsnormen klas 3.....</i>	<i>8</i>
<i>Ontheffing voor de 2e moderne (vreemde) taal in 4 atheneum.....</i>	<i>11</i>
Bevorderingsnormen bovenbouw	13
<i>Kernvakkenregeling voor zowel havo als vwo.....</i>	<i>13</i>
<i>Het combinatiecijfer voor havo en atheneum.....</i>	<i>13</i>
<i>Bevorderingsnormen H4, V4 en V5</i>	<i>14</i>

Algemene bepalingen

- In de leerjaren 3 tot en met 6 wordt gewerkt met een voortschrijdend gemiddeld cijfer.
- Op het rapport zijn de gemiddelde eindcijfers op één decimaal én als gehele cijfers opgenomen. Beide komen rekenkundig tot stand door afronden: 7,467 wordt 7,5 en 6,5 wordt 7.
- Cijfers op één decimaal noemen we onafgerond, gehele cijfers noemen we afgerond.
- Een docent kan geen cijfer toekennen voor niet gemaakt werk.
- Een toets wordt tweemaal aangeboden: het reguliere moment en een inhaalmoment. Indien een leerling beide momenten heeft gemist, heeft de leerling een onvolledig rapport. Met een onvolledig rapport kan een leerling niet worden bevorderd naar een volgend leerjaar.
- De definitieve vaststelling van cijfers en de controle of voldaan is aan de verplichtingen van de lettervakken, vindt plaats *vóórdat* de plaatsingscommissie bij elkaar komt. Dit tijdstip is in de jaarplanning opgenomen. Daarna is het niet meer mogelijk cijfers te wijzigen, tenzij de schoolleiding anders beslist.
- Een leerling mag maximaal twee keer hetzelfde leerjaar volgen, ongeacht het niveau.
- Een leerling mag niet in twee opeenvolgende leerjaren doubleren.
- Doubleren is geen recht.
- Als een leerling niet bevorderbaar is, besluit de voorzitter van de overgangsvergadering welk aanbod een leerling krijgt. Mogelijke besluiten zijn:
 - bevorderen
 - bevorderen naar een ander niveau (bijvoorbeeld van 3 vwo naar 4 havo)
 - doubleren op hetzelfde niveau

- doubleren op een ander niveau (bijvoorbeeld van 4 vwo naar 4 havo)
- uitstromen naar een passende vervolgopleiding, bijvoorbeeld vmbo-t of mbo
- De school kent geen taken die als voorwaarde gelden voor bevordering naar het volgende leerjaar.
- Indien de lettervakken op het eindrapport niet met een voldoende zijn beoordeeld, moet de leerling één of meerdere opdrachten met een voldoende afronden voor de zomervakantie. Zo niet dan is de leerling afgewezen.

Specifiek voor de bovenbouw:

- De cijfers komen tot stand conform de reglementen zoals vastgelegd in het Examenreglement van Esprit Scholen, het PTA-reglement en de PTA's.
- Op de PTA-onderdelen met een examenweging is het examenreglement van Esprit en het PTA-reglement van het Cartesius Lyceum van toepassing.

Overgangsregeling

Werkwijze

De overgangsregeling wordt jaarlijks vastgesteld voor het nieuwe schooljaar, uiterlijk voor 1 oktober. Wordt dit niet gedaan dan gelden automatisch de normen van het schooljaar ervoor. Deze normen hebben hetzelfde dwingende karakter als de regels voor het bepalen van de examenuitslag. In uitzonderlijke gevallen kan de overgangsvergadering op advies van een plaatsingscommissie een beslissing nemen die afwijkt van de normen.

De overgangsprocedure

Een overgangsbesluit wordt aan het einde van het schooljaar genomen in een overgangsvergadering. De overgangsvergadering bestaat uit de teamleider (voorzitter), de mentor en alle docenten die lesgeven aan de betreffende klas of groep.

De plaatsingscommissie

Ter voorbereiding op de overgangsvergadering doet de plaatsingscommissie een voorstel aan de overgangsvergadering. De plaatsingscommissie bestaat uit de mentoren, de teamleider en indien nodig aangevuld met de zorgcoördinator en de decaan. De plaatsingscommissie doet bij iedere leerling een voorstel aan de overgangsvergadering en licht dit voorstel met argumenten toe.

Het voorstel wordt gebaseerd op :

- de cijferresultaten van de leerlingen;
- de werkhouding;
- de wensen van leerlingen en ouders;
- de determinatie-adviezen per vak;
- (eventueel) extra onderzoek.

Op grond van de besproken argumenten wordt door de plaatsingscommissie aan de overgangsvergadering geadviseerd:

- bevorderen naar een volgend leerjaar op hetzelfde niveau
- afwijzen, plaatsen in een volgend leerjaar op een lager niveau
- afwijzen, recht op doubleren op hetzelfde niveau
- afwijzen, recht op doubleren op een lager niveau
- afwijzen, bindend advies voor het volgen van onderwijs op een andere school.

Het is de plaatsingscommissie toegestaan een leerling *uit de norm te lichten*, mits onderbouwd met argumenten. In een dergelijk geval worden de overgangsnormen niet van toepassing verklaard op een leerling. Dit kan worden gedaan wanneer:

- de cijfers daartoe aanleiding geven óf
- er sprake is van bijzondere omstandigheden die de schoolprestaties negatief hebben beïnvloed

De overgangsvergadering

De overgangsvergadering (alle docenten van een leerling) bespreekt de voorstellen van de plaatsingscommissie. Een leerling wiens cijfers niet aan de bevorderingsnormen voldoen, wordt altijd besproken tijdens de overgangsvergadering. Het streven is om binnen de overgangsvergadering consensus te bereiken. De voorzitter van de vergadering (de teamleider) neemt alle argumenten voor én tegen in beraad en neemt de uiteindelijke beslissing. Het is hierbij mogelijk een peiling door de voorzitter te houden onder de deelnemers aan de overgangsvergadering.

Een docent die vanwege zwaarwegende omstandigheden niet aanwezig kan zijn bij een rapportvergadering, vraagt hiervoor voorafgaand aan de vergadering toestemming aan de teamleider en rapporteert schriftelijk bij de mentor over het functioneren van individuele leerlingen en/of de klas.

Een leerling die niet kan worden bevorderd, wordt na afloop van de overgangsvergadering door de mentor over het genomen besluit geïnformeerd.

Revisie

De revisie is een uiterste beroepsmogelijkheid als een leerling, zijn ouders of docenten in beroep willen gaan tegen het besluit van de overgangsvergadering.

1. Na de overgangsvergadering kunnen ouders of docenten binnen een vastgestelde termijn revisie van genomen besluiten aanvragen. Ouders worden hier vooraf over geïnformeerd. Een revisieverzoek kan ook door een leerling zelf worden ingediend. Als een leerling minderjarig is en schriftelijk een revisie aanvraagt, moet dit verzoek mede ondertekend zijn door de ouders.
2. De revisieaanvraag moet nieuwe en relevante gegevens en/of argumenten bevatten. Nieuwe gegevens of argumenten doen zich vaak voor, wanneer de

communicatie tussen leerling, ouders en school niet volledig is geweest. Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van docenten en overige medewerkers om met de juiste en de volledige gegevens de overgangsvergadering in te gaan.

3. De revisiecommissie bespreekt het revisieverzoek en beoordeelt of een verzoek aanleiding geeft tot revisie. De revisiecommissie bestaat uit de mentor, de teamleider en de rector. De teamleider deelt het besluit van de revisiecommissie mee aan de leerling en de ouders.
4. Indien een verzoek voor revisie positief wordt beoordeeld, wordt een nieuwe overgangsvergadering georganiseerd.

Opstromen

Voor een bijzonder goed presterende leerling is het mogelijk om van havo op te stromen naar atheneum. In uitzonderlijke gevallen is dit gedurende het schooljaar mogelijk. In de meeste gevallen zal dit bij de overgangsvergadering ter sprake komen als gevolg van een voorstel van de plaatsingscommissie.

Het definitieve besluit wordt genomen tijdens de overgangsvergadering en wordt genomen op basis van een advies over:

- de gemiddelde cijferresultaten van de leerlingen op dat moment (8 of hoger);
- de werkhouding en het leergedrag;
- de wensen van leerlingen en ouders;
- de determinatie-adviezen per vakdocent en aangereikt na een verzoek hiertoe;
- eventueel extra onderzoek.

Doorstromen

Om binnen het Cartesius Lyceum door te stromen van 5 havo naar 5 vwo, bestaan geen specifieke doorstroomeisen. De wens om door te stromen moet in het schooljaar 5 havo voor 1 april bij de decaan kenbaar zijn gemaakt. Alleen dan kan er een plaats in 5 vwo gegarandeerd worden.

Bevorderingsnormen onderbouw

Algemene regels voor de bevordering in de onderbouw.

Voorwaarde voor bevordering of bespreking is dat er een volledige cijferlijst ligt. Als er een cijfer ontbreekt (niet gemaakt werk), dan kan er geen bevordering plaatsvinden. De overgangslijst bestaat uit de onafgeronde én de afgeronde eindcijfers.

Bevorderingsnormen klas 1 en 2

Een leerling wordt bevorderd als alle toetsen in de toetsweken met een voldoende resultaat zijn afgesloten. Indien een leerling niet alle leerdoelen heeft behaald, bepaalt de bevorderingscommissie (bestaande uit het mentorenteam en de teamleider) of het mogelijk is de gemiste leerdoelen in te halen in het volgende leerjaar of dat de achterstand zo groot is dat het huidige leerjaar gedoubleerd moet worden. In uitzonderlijke gevallen kan aan het eind van het leerjaar besloten worden dat een vervolg in vmbo-tl noodzakelijk is. Bij het te nemen besluit worden de betrokken vakdocenten vooraf geconsulteerd.

Bevorderingsnormen klas 3

Bevordering 3 havo naar 4 havo

A-NORM (algemeen en kernvakken)

Een leerling wordt bevorderd van 3 havo naar 4 havo wanneer:

- het gemiddelde cijfer van de onafgeronde cijfers voor het totaal van de gevolgde vakken een zes (6,0) of hoger is
én
- wanneer er bij de afgeronde cijfers niet meer dan twee vijven *of* één vijf en één vier voorkomen en er door andere vakken, met uitzondering van lichamelijke opvoeding (LO), voldoende wordt gecompenseerd.
én
- wanneer er bij de afgeronde cijfers niet meer dan één vijf voorkomt bij de vakken Nederlands, Engels of wiskunde. (kernvakkenregeling)

Indien een leerling op basis van de A-norm is bevorderd gelden ten aanzien van de keuze van vakken bovendien de volgende restricties (B-norm) :

B-NORM (de profielen)

Een leerling wordt bevorderd van 3 havo naar 4 havo wanneer:

- er bij de afgeronde cijfers niet meer dan één onvoldoende, vier of vijf, voorkomt bij de vakken die een leerling meeneemt naar het volgende leerjaar (het gekozen vakkenpakket). En, bij de keuze voor wiskunde B, wanneer het gemiddeld onafgeronde cijfer voor wiskunde een 7,0 of hoger is.

Bevordering 3 atheneum/gymnasium naar 4 atheneum/gymnasium

A-NORM (algemeen en kernvakken)

Een leerling wordt bevorderd van 3 atheneum/gymnasium naar 4 atheneum/gymnasium wanneer:

- het gemiddelde cijfer van de onafgeronde cijfers voor het totaal van de gevolgde vakken een zes (6,0) of hoger is
én
- wanneer er bij de afgeronde cijfers niet meer dan twee vijven *of* één vijf en één vier voorkomen en er door andere vakken, met uitzondering van lichamelijke opvoeding (LO), voldoende wordt gecompenseerd.
én
- wanneer er bij de afgeronde cijfers niet meer dan één vijf voorkomt bij de vakken Nederlands, Engels of wiskunde. (kernvakkenregeling)

Indien een leerling op basis van de A-norm is bevorderd gelden ten aanzien van de keuze van vakken bovendien de volgende restricties (B-norm) :

B-NORM (de profielen)

Een leerling wordt bevorderd van 3 atheneum/gymnasium naar 4 atheneum/gymnasium wanneer:

- er bij de afgeronde cijfers niet meer dan één onvoldoende, vier of vijf, voorkomt bij de vakken die een leerling meeneemt naar het volgende

leerjaar (het gekozen vakkenpakket). En, bij de keuze voor wiskunde B, wanneer het gemiddeld onafgeronde cijfer voor wiskunde een 7,0 of hoger is.

Ontheffing voor de 2e moderne (vreemde) taal in 4 atheneum

Het bevoegd gezag heeft de ruimte om een leerling op het atheneum ontheffing te verlenen voor het volgen van onderwijs in de tweede moderne vreemde taal in de volgende gevallen:

- a. de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal
- b. de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal
- c. de leerling volgt onderwijs in het profiel Natuur en techniek of het profiel Natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.

De leerling dient te voldoen aan criteria 1 *én* 2 (a of b).

- *Criterion 1:* De leerling heeft aantoonbaar ernstig last van een erkende talige stoornis of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal.
- *Criterion 2a:* De leerling heeft onvoldoende resultaten voor zowel Spaans als Duits in de onderbouw *en* de leerling heeft zich voldoende ingezet.
- *Criterion 2b:* De leerling heeft net voldoende resultaten voor zowel Spaans als Duits die tot stand zijn gekomen met een meer dan redelijke inspanning.

Wanneer ontheffing wordt verleend door het bevoegd gezag, wordt de taal vervangen door een ander vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren. Alle verzoeken voor ontheffing worden ingediend bij de decaan.

Procedure

1. De leerling in 3 atheneum levert **vóór 1 maart** een gemotiveerd verzoek tot ontheffing in bij de decaan, vergezeld van een deskundigenverklaring (als deze nog niet in het bezit is van de school).
2. De mentor spreekt in het profielkeuzegesprek met de leerling en zijn/haar ouders het verzoek door en de mogelijke consequenties voor het vervolgonderwijs. Zo nodig vraagt de mentor de decaan en vakdocent om advies.

3. De teamleider bovenbouw neemt het besluit na overleg met de decaan. Het besluit vindt plaats op grond van het verzoek van leerling en ouders, het advies van de zorgspecialist(en) en de toelichting van de mentor.
4. In uitzonderlijke gevallen kan alsnog in de bovenbouw besloten worden de tweede moderne vreemde taal te wisselen voor een ander vak. Dit vak moet dan wel als extra vak (tweede vak in het vrije deel) gekozen worden.

Bevorderingsnormen bovenbouw

Voorwaarde voor bevordering of bespreking is dat er een volledige cijferlijst ligt. Indien een cijfer ontbreekt (= niet gemaakt werk), dan kan geen bevordering plaatsvinden. De overgangslijst bestaat uit onafgeronde én afgeronde eindcijfers.

Kernvakkenregeling voor zowel havo als vwo

Een leerling mag in totaal één eindcijfer 5 halen voor: Nederlands, Engels, wiskunde. De rest van de eindcijfers van de kernvakken moet minimaal een 6 zijn.

Het combinatiecijfer voor havo en atheneum

- In de klassen 4H, 4V en 5V telt het tot dan toe behaalde combinatiecijfer mee conform de examennormen. Het gaat hier om:
 - 4 havo: Het gemiddelde van maatschappijleer, ckv en havo-P.
 - 4 atheneum: Het gemiddelde van maatschappijleer en ckv
 - 4 gymnasium: Het resultaat van maatschappijleer
 - 5 atheneum: Het gemiddelde van maatschappijleer en ckv
 - 5 gymnasium: Het resultaat van maatschappijleer
- Om tot dit gemiddelde te komen, worden de resultaten van de losse vakken afgerond op een geheel cijfer. Daarvan wordt het gemiddelde berekend, en dit wordt weer afgerond naar een geheel cijfer.
 - Voorbeeld: een leerling in 4V heeft een 6,6 voor maatschappijleer en een 7,8 voor CKV. Dit wordt afgerond naar een 7 voor maatschappijleer en een 8 voor CKV. Het gemiddelde daarvan is een 7,5. Het combinatiecijfer is dan een 8.

Bevorderingsnormen H4, V4 en V5

Een leerling uit H4, V4 en V5 is bevorderd (conform de examennormen):

- als alle vakken voldoende zijn of bij één vak een afgeronde 5
- of bij één vak een afgeronde 4 én als het gemiddelde cijfer van de afgeronde cijfers een on-afgeronde zes (6,0) of hoger is, of
- bij twee vakken een afgeronde 5 én als het gemiddelde cijfer van de afgeronde cijfers een on-afgeronde zes (6,0) of hoger is, of
- bij één vak een afgeronde 5 en één vak een afgeronde 4, én als het gemiddelde cijfer van de afgeronde cijfers een on-afgeronde zes (6,0) of hoger is,
én
- als voldaan is aan de kernvakkenregeling,
én
- als voor LO tenminste een voldoende is behaald als eindbeoordeling.
én
- als het gemiddelde cijfer van de onafgeronde cijfers van de vakken met een CE een 5,5 of hoger is
én
- als er geen afgeronde 3 op de overgangslijst staat.